

In het weiland van de familie Jordens grazen twee aparte groepen melkkoeien. Veel melk per koe, daar draait het om in het Vlaamse Hasselt. In productiegroepen krijgen de dieren een uitgekiend rantsoen, zelfs in combinatie met weidegang.

Robert en Bert Jordens: 'Ik heb te lang gewacht met het rigoreus omschakelen naar Holstein'

'Op stal moeten ze gelegenheid krijgen om voldoende te vreten. Met een aangepast winterrantsoen krijgen de koeien de optimale voeding om veel melk te produceren.'

Jordens streeft naar hoogwaardig ruwvoer en maakt gebruik van krachtvoerversnagers die hij in de mengwagen verwerkt tot een TMR-rantsoen. Robert Jordens somt de ingrediënten moeiteloos op: 'De hoogproductieven krijgen op drogestofbasis 8,5 kg maïs, 1,6 kg graskuil, 0,8 kg bierbostel, 3,4 kg tarwe, 2,6 kg soja, 1,3 kg maïsgluten, 2,7 kg droge pulp, 0,8 kg raapschroot en 0,5 kg graszaadhooi.' Voor het voerhek van de laagproductieven ligt een rantsoen dat gebaseerd is op een productie van 28 kg melk en bestaat uit 5 kg gras, 6,8 kg maïs, 1 kg bierbostel,

Zo veel mogelijk melk per koe op een gezonde manier melken.' Robert Jordens (53) is duidelijk als hij zijn streven naar veel melk per koe verwoordt. Koeien blijven volgens hem bij een hoge productie prima gezond, zolang een veehouder maar geen steken laat vallen in het management.

Jordens melkt in de Limburgse hoofdstad Hasselt samen met zijn zoon Bert (21) honderd overwegend zwartbonte koeien. Veel melk per koe staat centraal in de historie van het bedrijf dat hij in 1978 overnam van zijn ouders. 'We hebben altijd het streven gehad het bedrijf uit te breiden, mijn vader molk al negentig koeien en in 1978 molken we 544.000 kilo melk.'

Nauwelijks krachtvoer

De van origine roodbonte veestapel kruiste Jordens in 1983 voorzichtig in met Holsteingenen. De veehouder heeft spijt dat

hij de omschakeling niet rigouzeuzer heeft doorgevoerd. 'Daar heb ik te lang mee gewacht, dat is een vergissing geweest. Maar de voorlichting adviseerde toen om te werken met een dubbeldoelras.'

De enkele roodbonten die Jordens nu nog melkt zijn qua bloedvoering volledig Holstein en dragen aan het quotum van 900.000 kg weinig meer bij. De gemiddelde 305-dagenproductie van 9407 liter melk met 3,97 % vet en 3,35 % eiwit realiseert de veehouder volgens een doordacht management. 'In de zomer weiden we de koeien in twee groepen, een hoogproductieve groep en een laagproductieve groep. De laagproductieven grazen op het perceel waar de hoogproductieven uitkomen.' De hoogproductieven profiteren zo veel mogelijk van het hoogwaardig etegroen, maar de dagelijkse weidegang duurt voor deze groep maximaal vier uur.

1,8 kg droge pulp, 1,3 kg tarwe en 1,1 kg soja. De keur aan grondstoffen maakt het gebruik van krachtvoer vrijwel overbodig. 'Alleen als koeien boven het basISRantsoen produceren krijgen ze krachtvoer. Ik gebruik weinig krachtvoer, omdat ik daarmee voordeliger werk. Ik wil zo veel mogelijk eigen ruwvoer benutten.'

Behalve de rantsoenen voor het melkvee draait de voermengwagen dagelijks een apart menu voor het droogstaande vee. Dat bestaat uit graszaadhooi, maïs en voordroogkuil. 'Bij de meeste collega-veehouders krijgen droogstaande dieren vóór afkalven het rantsoen van de melkkoeien. Wij vinden die omschakeling te

Rudolphdochter 1261, in vier lijsten 44.000 kg melk met 4,15 % vet en 3,23 % eiwit

dens met name aan het exterieurniveau van de veestapel, dat bij hem op een gemiddelde van 83 punten ligt. 'Als je veel melk per koe op een gezonde manier wilt bereiken moet de koe goed in elkaar zitten.' Met name via het gebruik van importsperma legde de veehouder een basis voor het goede exterieurgemiddelde.

De sterk uitgebalanceerde Rudolphdochter 1261 benadert de ideale koe van Jordens. '1261 geeft moeiteloos veel melk en is snel weer drachtig. Ze produceerde 44.000 kg melk in vier lactaties met 4,15 % vet en 3,23 % eiwit en kalfde de afgelopen jaren telkens in augustus af.' Naast 1261 lopen nog dertien Rudolphdochters in de veestapel. De stieren Lee, Bruce, Dante en Jocko Besne drukken hun stempel op de veestapel. De toekomstige generatie komt vooral op naam van Jocko Besne, Hidden View Best, Lucky Mike, Superior, Iron en Trevor. De herkomst van het sperma is voor de veehouder geen punt van discussie, de kwaliteit van de stier geeft de doorslag.

Robert Jordens gebruikt het stieradviesprogramma SAP om de juiste stier met de juiste koe te combineren. Terwijl hij de papieren van het stieradviesprogramma op tafel legt, motiveert hij zijn deelname. 'Het SAP geeft alleen paringen aan met stieren die ik vooraf zelf selecteer op basis van de index voor benen en uier. Inet laat ik voor veertig procent inwegen, exterieur voor zestig procent.' De grote nadruk op exterieur betekent volgens Jordens niet dat hij ontevreden is over het huidige exterieurniveau van zijn veestapel. 'Er moet eerst een koe staan voordat je de productieaanleg verhoogt.'

De genetische vooruitgang manifesteert zich op Jordens bedrijf ook via selectie aan moederszijde. Niet alle koeien krijgen een fokstier als partner. 'Het voordeel is dat je onder de melkvaarzen weinig uitvalt, ze komen stuk voor stuk uit een goede moeder.' Jordens geniet met de stringente selectie ook een direct economisch voordeel. Omdat hij streng selecteert is hij in staat om veertig procent van het onder-eind van de veestapel met een Belgisch witblauwe stier te paren. 'Een vaars levert me maar 800 euro op, terwijl twee blauwe stierkalveren samen evenveel geld in het laatje brengen. Jongvee opfokken voor de verkoop is niet lucratief. Ik beleef er weinig plezier aan als ik goede dieren moet verkopen voor weinig geld.'

Tijmen van Zessen

Robert Jordens: 'Ook bij weiden een hoog- en laagproductieve groep'

Spelen met voer

groot, er zit veel verschil in de energiedichtheid van de verschillende rantsoenen. Daarom voeren wij vlak voor afkalven eerst het rantsoen van de laagproductieve groep. De overgang naar het rantsoen voor hoogproductieven is daarmee geleidelijker.' Jordens is zich ervan bewust dat zijn werkwijze met al deze verschillende rantsoenen behoorlijk arbeidsintensief is. 'Eerlijk gezegd denken we soms ook: waar zijn we mee bezig?' Van het huidige TMR-rantsoen kan de veehouder nog geen economische resultaten op tafel leggen. Daarvoor is hij er nog te kort geleden mee gestart. De kosten van de voermengwagen zijn volgens Jordens in elk geval niet enorm hoog. 'Dit is intussen de derde die we gebruiken. Materiaal dat je elke dag nodig hebt, is niet snel te duur.'

Veertig procent met witblauw

Een hoge melkproductie is volgens Jordens alleen mogelijk als naast de voeding ook de fokkerij daarop is ingericht. 'Naar mijn idee is melkproductie voor zeventig procent gerelateerd aan voeding en voor dertig procent aan fokkerij.' De fokkerijinvloed op het productievlak relateert Jor-